

Fynske Årbøger 1981

Illustration på omslaget:

Forsiden: Bystævne i Aa-Højrup (foto 1980).

Bagsiden: Bystævne i Davinde (tegning 1887).

Manuskripter, der ønskes optaget i årbogen,
bedes sendt til:

*lektor Hans Henrik Jacobsen,
Hyrdinden 5, 5270 Odense N.,*

til hvem også henvendelser i
redaktionelle anliggender bedes adresseret.

Skriftudvalget består af:

konsulent Å. Lauritsen, amanuensis Finn Stendal Pedersen,

landsarkivar, dr. A. Riising

og lektor Hans Henrik Jacobsen (redaktør).

Fynske Årbøger 1981

UDGIVET AF

HISTORISK SAMFUND FOR FYNS STIFT

ODENSE 1981

Indhold

<i>Svend Frederiksen</i> : Fynske gadestævner og oldermænd . .	7
<i>Sven Arnoig</i> : På egen hånd i Odense. - Erindringer fra besættelsestiden	32
<i>Kaj Mehr</i> : Galeaser og skonnerter fra Sydfyn. - En beretning fra sejlskibenes storhedstid.	56
<i>Jens Lampe</i> : Bidrag til urmageriets historie i Nyborg . . .	64
<i>F. S. Grove-Stephensen</i> : Ærøskøbings skibe 1747 og 1778/79	75
<i>Morten Mikkelsen</i> : Politivæsenet i Odense 1850 - 1880 . .	81
<i>Hans Henrik Jacobsen</i> : Folketingsvalget i Bogense i 1872 - og hvad derpå fulgte	93
<i>Ulrik Schrøder</i> : Kirkeriste på Fyn og Ærø	115
Ny lokalhistorisk litteratur	126
Navneregister	133
Foreningsmeddelelser 1980-81	138
Forfattere til årbogens artikler	141

Ny lokalhistorisk litteratur

Aage Fasmer Blomberg: De magre år - Odense 1660-1700. Bind 4 af Odense bys historie, udgivet af Odense kommune 1980, i kommission hos Odense Universitetsforlag. Pris 200 kr., i abonnement 134 kr.

Odense by har i god tid planlagt historisk publikation omkring byens 1000-års jubilæum i 1988. En 10-binds udgave af byens historie er på beddingen, og bind nr. 2 er udkommet 1980. Året før kom Jørgen Hæstrups skildring af besættelsestiden, og det nye bind behandler tiden fra 1660 til 1700. Bindet har fået titlen »De magre år«, og dermed refereres til tiden efter svenskekrigene. Titlen står i grell modsætning til det stof, forfatteren har indsamlet. Der er øst af mangfoldige kilder, og de behandlede områder - de økonomiske forhold, bystyret, borgerskabet og dets forhold til øvrigheden, vilkår for handel, skibsfart og håndværk, retsvæsen, politi og militær, kirke og skole, sociale forhold m.v. - behandles med en sådan grundighed, at den, der søger stof om detaljerede emner, næppe går forgæves. På dette punkt er linjen fra bindet om besættelsestiden nøje fulgt.

Når man går i gang med læsningen af dette bind, har man på fornemmelsen, at det ikke kan blive så spændende læsning som det, der behandler besættelsestiden. Det ligger ganske enkelt i sagens natur. Det er mere spændende at læse om modstandsbevægelsen end om den nød og elendighed, der fulgte i svenskekrigenes kølvand. Undervejs ændrer man uden tvivl opfattelse: Man opdager hurtigt, at stoffet er i hænderne på en god fortæller. Historisk Samfunds medlemmer ved af erfaring, at lektor Aage Fasmer Blomberg er i stand til at fængsle en forsamling, og hans læsere kommer til samme resultat. Fremstillingen er klar, og spændende stof skorter det ikke på. Der kunne refereres til mange eksempler fra de 400 sider, fremstillingen omfatter - eksempelvis sammenstød mellem borgere og råd med påfølgende retssager og de midler, myndighederne måtte tage i brug for at dæmme op for stigende vold og kriminalitet, men det ville være misvisende at lægge vægt herpå. Det er helhedsindtrykket, man får af købstaden Odense i anden halvdel af 1600-tallet, der tæller, og her har forfatteren til fulde udnyttet det omfattende arkivmateriale, der ligger til grund.

Det rigt illustrerede bind er forsynet med noter, kildehenvisninger og navneregister. Et sagregister er vel ikke voldsomt påkrævet i en bog med en så detaljeret indholdsfortegnelse, men på længere sigt vil der opstå problemer, når brugeren skal orientere sig i et 10-binds værk om byens historie. Der er ingen tvivl om, at et navne- og især sagregister vil blive hilst velkommen, når hele værket foreligger. Forhåbentlig har udgiverne også planlagt et sådant.

Richard G. Nielsen: Odense på gamle postkort, Lokalhistorisk Forlag-Fyn 1980, 154 si., Pris 168 kr.

»Lokalhistorisk Forlag-Fyn« havde 1979 succes med bogen »Odense i fotografiets barndom«, og denne publikation er nu fulgt op af et album med titlen »Odense på gamle postkort«, samme format og omfang. En betydelig samling postkort findes på Møntergården og Den lokalhistoriske Samling, og de 300, der bringes, er udvalgt af redaktør Richard G. Nielsen, der også har skrevet teksten.

Indledningsvis fortælles om postkortets indførelse (Danmark 1871) og dets muligheder som meddelelsesmiddel. I begyndelsen var hele forsiden forbeholdt adresseringen, bagsiden meddelelser, men i slutningen af århundredet forsynedes de med tegninger og fotografier. Det kan den lokalhistorisk interesserede kun være glad for: Postkortfotograferne har altid været på færde, hvor der skete noget. På denne måde er særlige begivenheder fastholdt, og fotografier med gader, torve, pladser, kirker, skoler og utallige andre bygninger viser, hvordan de enkelte kvarterer er opstået og har udviklet sig.

Richard G. Nielsen tager os via sine postkort med på en længere byvandring i Odense. Udgangspunktet er Flakhaven, Klängenberg og Albani Torv, og herfra går turen over Fiske-torvet og gennem en række af byens gader, bl.a. Nørregade, Stationsvejen, Jernbanegade, Kongensgade, Vestergade, Vesterbro-kvarteret, Filosofigangen, Klaregade Hunderupvej, Albanigade, Overgade og Nedergade. Der foretages en række afstikkere, og vi får lejlighed til at se indenfor i en række af de bygninger og institutioner, der passerer undervejs. Der er liv på gaderne, og derved får læseren et godt indtryk af livet, som det har formet sig i byen i perioden 1900-30. Forfatteren fortæller det centrale om de enkelte motiver, og læseren føler, at det er en interessant tur, han har tilbagelagt.

Det er det »gamle« Odense, der er skildret i denne bog. Næste år kommer turen til forstæderne, de omkringliggende landsbyer, havnen, kanalen, udflugtsmålene m.v.

HHJ

Fynske Minder 1979-80, udgivet af Odense Bys Museer 1980, redigeret af Niels Oxenvad, 147 si.

Fynske Minder 1979-80 indeholder 10 artikler med relation til fynsk historie. Som vanligt beskæftiger de første bidrag sig med arkæologiske emner: *Joel Berglund* fortæller historien om Tvillingehøj ved Middelfart, hvor man i forbindelse med anlæggelse af Brovej i 1930 stødte på en bronzealdergrav. *Sven Thorsen* giver »et bidrag til arkæologiens socialhistorie« i sin beretning om 1890'ernes rovgravninger; så vidt gik det i Fraugde, at en gårdejer traf aftale med sin tjenestekarl om, at han som en del af sin vinterløn på en nærliggende gravplads måtte grave efter oldsager, som efter aftale blev aftaget af opkøbere. Det kom »professionelle« arkæologer for øre, og Nationalmuseet måtte i realiteten købe Fraugde-konsortiet ud af gravpladsen. *Henrik Thrane* beretter om nyopsætning af museets oldsagssamling; man er gået mere i dybden med visse dele af Fyns oldtid. Nok bliver publikum snydt for de mange fund, der nu er henlagt til magasiner, men udstillingen som sådan virker mere tiltrækkende, og det må just være meningen, når man har en oldsagssamling, der er tilgængelig.

Jørgen Shaarup beretter i sit bidrag om et skibsvrag, som blev lokaliseret i 1973 og underkastet en nærmere undersøgelse i 1979. Det lå ca. 1 km. nord for Lundeberg havn, og ud fra lastindholdet - ca. 12.000 vingetegl, sandsynligvis fra et af Lundeberg-teglværkerne - fore-

kom en datering af vraget til omkring 1600 som rimelig. - Ud fra vurderingsmateriale fra Åsum og Allesø foretager *Torben Grøngaard Jeppesen* beregning af gårdenes bygningsmæssige omfang i perioden 1696-1900, hvor gode og dårlige tider for landbruget gav sig udslag i større eller mindre vækst; der er således ikke tale om en jævnt fremadskridende bane i bygningsstilvæksten i de 200 år, undersøgelsen omfatter. - *Lise Bender* fra Langelands Museum skildrer »det grevelige Tranekær« (jvf. omtale af hendes publikationer »Tranekær slot og by«, Fynske Årbøger 1980 si. 113), mens *Helge Sogaard* med H. C. Andersens roman »O. T.« som kulturhistorisk kilde behandler bytrommer, hovedvandsæg og diskestænger. - I et lille bidrag beretter *Tove Kjerboe* om Marstal-skipperen Chr. H. Friis (1827-1903), der fik tilnavnet Guld-Friesen, dels fordi han havde gravet guld i Amerika, dels fordi han dekorerede fotografier med ægte guld. - *Tove Lund Larsen* glæder sig i sit indlæg over en af Fyns Kunstmuseums nyerhvervelser, Fritz Sybergs portræt af hustruen Marie Syberg, mens *Eigil Hansen* slutter bindet af med en skildring af livet, som det har forment sig i Katterød Hospital - på grundlag af oplysninger givet af den nær 80-årige Ellen Krog, der har tilbragt en del af sin barndom hos bedsteforældrene i Katterød-huset, der siden er flyttet til Den fynske Landsby.

Fynske Minder kommer med sine motivvalg langt omkring, og lokalhistorisk interesserede finder i det foreliggende bind god læsning.

H H J

Fyens Stiftsbog 1980, 121 si.

Blandt Stiftsbogens artikler er der flere med relation til stiftets historie:

Valgmenighedspræst *Svend Aage Nørgaard* meddeler »glimt fra mundtlig, folkelig og kristelig overlevering på Sydbyn i 1700- og 1800-tallet«, byggende på overleveringer nedskrevet af Rasmus Hansen, der 1856-83 var lærer ved friskolen i Vejstrup. - Seminarielektor *Ejvind Madsen* fortæller erindringer om komponisten Oluf Ring, lærer ved Skårup Seminarium fra 1930 til sin død i 1946, mens cand.mag. *Jens Rasmussen* beretter om U. A. Plesner, i første halvdel af 1800-tallet præst, senere provst i Simmerbølle, Longelse-Fuglsbølle og Humble (om forfatterens afhandling om provst Plesners virke som embedsmand og politiker, se Fynske Årbøger 1979, si. 115).

Traditionen tro sluttes der af med en god billedserie. Denne gang er emnet kirkelader, og sådanne findes der på Fyn i Flemløse, Heden, Hesselager, Hillerslev, Holevad, Mesinge, Skårup og Vindinge, på Ærø i Rise, på Langeland i Tranekær og Tryggelev.

Billeder og tekst er leveret af *Gorm Bloch*.

Nævnes bør yderligere to interessante artikler, skrevet af pastor *Wilhelm Reiss*, der fortæller om 40 års virke i 4 fynske pastorater, (Uggerslev-Nr.Højrup, Korup-Ubberud, Rudkøbing, Vor Frue sogn i Odense), og af domorganist *Poul Borch*, der mindes nyligt afdøde stiftsprovst K. L. Aastrup, vor tids største salmedigter.

HHJ

Landsbykirkerne omgivelser, udgivet af Odense Magistrats 2. afdeling 1980, 280 si. Pris 248 kr. (særtryk for de enkelte byer 30 kr.). Ekspedition: Planlægningsafdelingen, 2. magistrat.

Odense Magistrats 2. afdeling har 1980 foretaget en registrering af omgivelserne ved 22 landsbykirker i kommunen (Agedrup, Allerup, Bellinge, Brændekilde, Dalum, Davinde,

Fangel, Fraugde, Højby, Lumby, Næsbyhoved-Broby, Pårup, Ravnebjerg, Sanderum, Seden, Stenløse, Stige, Trøstrup-Korup, Ubberud og Åsum). Arbejdet er udført af arkitekterne Lars Erik Steensen Bach og Lisbeth Hvid og tekniske assistenter Anne Mette Eriksen og Jette Sørensen. Koordinator for gruppen har arkitekt Lise Bendix Madsen været.

Det er i arkitektfagets interesse at bevare værdifulde ældre bygninger, og Magistratens 2. afdeling har set det som sin opgave at analysere forholdene omkring kirkerne i de tidligere landsogne. I hvert enkelt tilfælde er der foretaget kulturgeografiske og historiske undersøgelser og redegjort for arkitektoniske og landskabelige forhold ved kirken i sammenhæng med den pågældende lokalitets udvikling. For hver af de 22 kirkers vedkommende redegøres der for følgende: landskabsforhold, historie, by- og landzoneforhold, eksisterende fredninger og beskyttelseslinier, kirkens nære omgivelser, visuel virkning og problemformulering, og i denne forbindelse fremhæver gruppen, hvad der ud fra det indsamlede materiale bør tages hensyn til i den fremtidige planlægning af området.

På dette punkt har de 22 kirkers omgivelser udviklet sig vidt forskelligt; nogle kirker ligger endnu frit i de tidligere landsby-omgivelser, mens andre er ved at blive slugt af nybyggeri af forskellig art. Der bringes en række kort, fotografier og dekorative tegninger, udført af Lars Erik Steensen Bach. Det er en nydelig publikation, og den må tiltale enhver, der interesserer sig for disse gamle landsbysamfund, hvoraf adskillige er ved at udvikle sig til forstæder til Odense. Selve kirken ændrer ikke karakter, og det er gruppens opfattelse, at man i fremtidens planlægning bør være mere opmærksom på, i hvor høj grad kirkens nærmeste omgivelser må skifte karakter. Hvert afsnit afsluttes da også med gode råd til de respektive myndigheder.

HHJ

Årbog for Svendborg & omegns Museum 1980, udgivet af Museumsforeningen 1981, 103 si.

Museets beretning har de senere år fået form af en årbog, og folk, der interesserer sig for Svendborgs historie, kan kun hilse den velkommen. At der sker noget omkring Svendborg Museum, viser den fyldige beretning, der med sin omtale af undersøgelser, udstillinger og arbejdsprogram for de kommende år i sig selv er interessant læsning.

Derudover bringer årbogen 5 lokalhistoriske artikler:

Klaus Ebbesen beskriver 2 øker fra tiden omkring 3200 før vor tidsregning - en flintøkse og grønstensøkse, fundet ved Stågerup. - *Otto Jonassen* bringer i sit indlæg uddrag af en regnskabsbog, ført af hattemager og prokurator Jacob Jensen Samsing (1640-1709); materialet, der er i Svendborg lokalhistoriske Arkivs besiddelse, rækker ud over hattemagerens personlige regnskaber, idet det kaster lys over mangt og meget i samtidens Svendborg. - I rækken følger en artikel om Anne Hvildes gård, som daværende museumsinspektør *Ove Marcussen* skrev i 1959. Gården er opført i sidste halvdel af 1500-tallet, og det omfattende bygningskompleks har gennem årene tjent mange formål: beboelse for adelige såvel som borgerlige familier, centrum for byens klub- og foreningsliv, atelier, skole, kommunal administration og siden 1912 - museum. - *Birgit Bremer* skildrer byens råd-, ting- og arresthus, der har 100 år på bagen og i dag fortsat tjener de sidste formål. Sluttelig belyser årbogens redaktør, *Henrik M. Jansen*, krydstoldvæsenet gennem jagt nr. 16, bygget 1897, der som testamentarisk gave er overdraget Svendborg Museum.

HHJ

- J. C. Bendz: »Efterretninger om Rønninge og Rolfsted Sogne«* (1820, genoptryk, udgivet af Langeskov Bibliotek 1980), 158 si. Pris 150 kr.
E. V. Lohse: »Historiske Fortællinger om Skeby og Otterup Sogne« (1900, genoptryk, udgivet af Lokalhistorisk Samling 1980), 209 si. Pris 35 kr.

Den stigende interesse for lokalhistorie har bl. a. givet sig udslag i genoptryk af forlængst udsolgte sognebeskrivelser, hvortil initiativ er taget af biblioteker, lokalhistoriske foreninger o. a. 1980 har det bl. a. været tilfældet i Langeskov og Otterup.

Langeskov bibliotek har ladet klassikeren af de fynske sognebeskrivelser, J. C. Bendtz: »Efterretninger om Rønninge og Rolfsted Sogne« fra 1820 fotografisk genoptrykke. Bogen har i mange år været en sjældenhed; den nye udgave er således skabt på grundlag af to delvis defekte eksemplarer. Selvfølgelig skal man være varsom, når det drejer sig om en beskrivelse, der er blevet til for mere end 160 år siden i en præsts studereværelse, men den rummer betydelige kvaliteter. Som forfatteren skriver, har han kendt sognene »mere end et halvt seculum«, og følgelig kan han beskrive lokaliteterne både før og efter udskiftningen. Det er med andre ord én, der har oplevet udskiftningen på nærmeste hold, der fører pennen. Kirke og præstegård, præster, kapellaner og degne samt egnens større gårde får en fyldig omtale, men også byloven for Rønninge, der er en af de ældste fra det fynske område, karakteristisk af »Folket i Sognet«, omtale af fattigvæsen, gengivelse af oldsagn og flere andre emner er der plads til.

Det var også sognepræsten, der 1900 udarbejdede »Historiske Fortællinger om Skeby og Otterup Sogne«. Fremstillingen er centreret om egnens større gårde (Gerskovgård, Nislevgård, Ørritslevgård og Ølundgård) samt kirke og skole. Den er således ret traditionel i sin opbygning; dog fortæller et sidste kapitel om, hvordan vore nordfynske forfædre levede og boede.

I Langeskov startede man beskedent med et oplag på 100 stk. - og følgelig en ret høj pris. De er - som man kan forvente - solgt, og der er nu fremstillet flere eksemplarer. I Otterup turde man trykke et større oplag, og bogen kunne tilbydes til en noget lavere pris. 1. oplag er solgt, og et nyt forventes at foreligge i løbet af efteråret. Det hænger ganske enkelt sammen med den udvikling, Otterup har gennemgået de senere år. Den har haft en langt større tilvækst end Rønninge og Rolfsted, og det er en almindelig erfaring, at tilflyttere gerne vil læse om stedets historie.

De, der har tilknytning til de 4 fynske sogne, må være opmærksom på disse publikationer. Hvor forskellige de end måtte være, giver de et mangesidet billede af de pågældende sogne. - Bøgerne ekspederes gennem bibliotekerne i Langeskov og Otterup.

HHJ

»Ræthinge-Posten« 1981, 4. årgang, 28 si.

Det er glædeligt, at museumsforeninger og lokalhistoriske foreninger har mulighed for at udsende publikationer for en større kreds. Det ligger i sagens natur, at de kun kan blive beskedne af omfang, men lidt har så sandelig også ret.

»Ræthinge-Posten« bringer udover beretninger fra Ringe Museumsforening og Ringe lokalhistoriske Forening 7 små lokalhistoriske bidrag: *Jacob Bang Jensen* skriver om Ringe bys bomærke og om mastetelegrafens i *Sdr. Højrup*. *Inge Riber* leverer et bidrag til *Heden* kirkes

historie, *Aage Conradsen* skriver om haven ved den gamle skole i Sdr. Højrup, *Aage Jensen* om »søsmeden« Johannes Zackariasen og De gamles Hjem i Ringe, der har rundet 60-årsdagen for sin oprettelse. - Endelig hører vi om, hvad sognerådet havde på dagsordenen i september 1914. Det drejede sig om en forespørgsel fra en gårdejer i Ryslinge, der ønskede at passere byen med sin bil, da han skulle til begravelse i Pederstrup. Sognerådet havde fået flere af den slags henvendelser, og det vedtog for fremtiden kun at give tilladelse til at passere sognet i bil i sygdoms- eller ulykkestilfælde. Siden har sagen jo taget en lidt anden vending!

HHJ

Peter Windfeld Hansen: Befolkningsforhold på Lyø i det 18. og første halvdel af det 19. århundrede.

Historiske Studier nr. 8, 1980. 135 si. Pris 84,80 kr.

Hans Henrik Jacobsen: Tyske beslaglæggelser i Odense og Assens amter 1940-45. Anvendelse, varighed og erstatning. Historiske Studier nr. 9, 1980. 58 si. med kort og billeder. Pris 60,40 kr.

(Ekspedition: Landsarkivet for Fyn, Jernbanegade 36, 5000 Odense C.).

Peter Windfeld Hansen foretager på grundlag af kirkebøger og folketællinger en analyse af befolkningen med hensyn til køn, alder, erhverv, til- og fraflytning m.v. Det viser sig, at folketallet på Lyø faldt til ind i 1760'erne, men derefter atter steg. Til- og fraflytningen var mindre på Lyø end de fleste andre steder.

Hans Henrik Jacobsen skildrer forholdene under besættelsen med hovedvægten lagt på de tyske forsvarsanlæg, især flyvepladserne i Beldringe, Hølev, Vejrupgård og Gyldensteen, radaranlæg ved Nordskov, Midskov, Røjle og Skovby samt beslaglæggelser i Odense, Kerteminde, Bogense, Middelfart, Assens og de enkelte landsogne og endelig flygtningelejrene i Allesø, Skovby og Dallund, såvel som erstatningssagerne for alle beslaglæggelserne.

AR

Keld Zerunith: Den frigjorte. Emil Aarestrup i digtning og samtid.

Gyldendal 1981. 453 si. 150 kr.

Johan de Mylius: Myte og roman. H. C. Andersens romaner mellem romantik og realisme.

Gyldendal 1981. 287 si.

Med relation til vort område skal nævnes 2 afhandlinger, der er antaget som disputater og forsvaret for henholdsvis det filosofiske fakultet ved Københavns Universitet i juni 1981 (Aarestrup) og det humanistiske fakultet ved Odense Universitet i maj 1981. Det var i en avisløs tid, og derfor skal det i denne forbindelse anføres, at begge disputater fik en pæn modtagelse. For begge værker gælder det, at det biografiske træder i baggrunden til fordel for selve værket, henholdsvis Aarestrups digte og H. C. Andersens romaner.

Zerunith kalder ganske vist sin bog for en biografi, men han føjer intet nyt til det biografiske, og det er da også begrænset, hvad han gør ud af de år, hvor Aarestrup var stiftsfysi-

kus i Odense. Bogen er blevet betegnet »en sjælebiografi, aflæst af digtene«, og det er naturligt digtene fra studietiden og årene som læge i Nysted og Sakskøbing, der er i centrum.

H. C. Andersen-forskningen har primært været rettet mod eventyrene. Johan de Mylius, der er lektor ved Odense Universitet, hører til dem, der tager H. C. Andersens romaner alvorligt, og tyngdepunktet i hans afhandling er en gennemgang af digterens 6 romaner, hvoraf en væsentlig del af handlingen i et par udspilles på fynske herregårde.

Det er lærde afhandlinger, der vil være tilgængelige for et publikum, der har Aarestrups digte og H. C. Andersens romaner præsente. Har man det, er der på de 750 sider, afhandlingerne rummer, vægtige bidrag til de to digteres værker.

HHJ

Hansen, der havde ønsket at udtræde. Følgende blev genvalgt: Museumsinspektør E. Albrechtsen, fuldmægtig Erhardt Clausen, redaktør Edv. Andersen, overbibliotekar K. Møller, bankdirektør Erik Nærø, lærer J. Engholm Pedersen og overlærer Weber. Revisorerne, fuldmægtig Benno Due og fuldmægtig Aage Sørensen genvalgtes ligeledes.

Efter generalforsamlingen holdt Margretha Balle-Petersen foredrag om vore forsamlingshuse. Foredraget havde titlen »Oprør og tradition«. Der blev efter foredraget stillet en række spørgsmål, som foredragsholderen besvarede. Højskolesangbogen blev flittigt benyttet.

Også i 1981 arrangerer Aage Lauritsen 2 historiske udenlandsrejser.

De går i år til de gamle danske landsdele øst for Øresund.

Rudkøbing i maj 1981

Jens Møllerup

Samfundets vedtægter findes aftrykt i årbogen for 1975.

REPRÆSENTANTSKABETS MEDLEMMER

Mus. insp. dr. phil E. Albrechtsen, Odense	Konsulent Åge Lauritsen, Ulbølle
Redaktør Edv. Andersen, Fåborg	Lektor Hugo Madsen, Kerteminde
Lektor Åge Blomberg, Langesø	Overlærer Jens Møllerup, Rudkøbing
Fuldmægtig Erhardt Clausen, Assens	Overbibliotekar K. Møller, Middelfart
Urmager Alf Faxøe, Nyborg	Afdelingsleder Søren Mørch, Lindved
Fru grosserer E. Frederiksen, Åsum	Gdr. Christian Dan Nielsen, Åstrup
Gdr. Svend Frederiksen, Åsum	Bankdirektør Erik Nærø, Odense
Sognepræst D. Gauthier, Landet	Museumsinspektør N. Oxenvad, Odense
Lektor H. H. Jacobsen, Næsby	Amanuensis F. Stendal Pedersen, Fraugde
Mus. insp. Henrik Jansen, Ryslinge	Lærer Jørgen Engholm Pedersen, Ringe
Overpostbud Anders Jæger, Bogense	Landsarkivar, dr. A. Riising, Odense
Cand. jur. fru Johanne Larsen, Skårup	Overlærer J. Weber, Marstal

FORRETNINGSUDVALGET

Konsulent Åge Lauritsen, Ulbølle, formand (ads.: Gl. Station, 5762 Vester Skerninge)
 Museumsdirektør N. Oxenvad, Odense, næstformand
 Bankdirektør Erik Nærø, Odense, kasserer
 Overlærer J. Møllerup, Rudkøbing, sekretær (ads.: Kibshavevej 10, 5900 Rudkøbing)
 Lektor H. H. Jacobsen, Næsby, redaktør (ads.: Hyrdinden 5, 5270 Odense N.)
 Museumsinspektør E. Albrechtsen, Odense
 Urmager Alf Faxøe, Nyborg
 Cand. jur. fru Johanne Larsen, Skårup
 Afdelingsleder Søren Mørch, Lindved
 Amanuensis Finn Stendal Pedersen, Fraugde
 Landsarkivar, dr. A. Riising, Odense
 Skriftudvalget består af Åge Lauritsen, Finn Stendal Pedersen, A. Riising og H. H. Jacobsen (redaktør).
 Manuskripter sendes til redaktionens adresse: Hyrdinden 5, 5270 Odense N.

*HISTORISK SAMFUND for Fyns Stift**KASSEREGNSKAB for året 1980*

UDGIFTER			INDTÆGTER	
Bogtrykkeri, kliche og duplikering		47.493,55	Kontingenter	38.830,00
Udsendelse, porto, telefon m.v.		7.240,71	<i>Tilskud:</i>	
Foredrags- og forfatterhonorar		2.750,00	Fyns Amtskommune	5.000,00
Generalforsamling og møder		1.033,30	Statstilskud	4.000,00
Forsikringer		491,00	Middelfart Kommune 150,00	
Gaver		175,45	Diverse	280,00
Lokal-hist. Fællesforening, kontingent for 1980		1.845,80		430,00
Overskud i 1980		196,15		
		<hr/>		
		61.225,96	Salg af bøger ÷ udlæg vedr. Seden Bogen	10.187,34
			Indvundne renter	2.482,37
			Sommerudflugter - overskud	296,25
				<hr/>
				61.225,96
				<hr/>
<i>Beholdninger</i>	<i>1979</i>	<i>1980</i>		
Kassebeholdning	540,25	0,00		
Udlæg vedr. Seden Bogen	2.445,41			
Bankbog	22.737,10	25.918,91		
Giro	0,00	0,00		
	<hr/>	<hr/>		
	25.722,76	25.918,91		

Ovenstående regnskab er fundet i overensstemmelse med bøgerne, som vi har revideret. Beholdningerne er forevist os.

Kerteminde, den 10. januar 1981.
Aage Sørensen Benno Due

Odense, den 12. januar 1981.
Erik Næro

Tang Koch

Forfattere til årbogens artikler

Sven Arnvig

Født i Svendborg 1903. Student 1921. Filologiske studier ved København Universitet. Journalist ved Fyns Tidende 1925, redaktionssekretær 1936. Pens. 1966. Studierejser til Berlin, Rom, Paris, Amsterdam og London. Formand for Det frie Nord i Odense 1942-46, sekretær i Dansk Forening for Nordisk Sprogøgt, Odense-afdeling 1942-46. Sekretær i modstandsbevægelsens kontaktudvalg i Stockholm. Forelæser ved journalistkursus ved Aarhus Universitet 1946-51.

Forfattervirksomhed: »Europæiske Ansigter«, 1938. Artikler i Fynske Årbøger 1944, 1952 og 1969 om Odense billedskæreren Anders Mortensen og Odense-maleren Hans Schütte. »Ernst Bojesen og H. C. Andersens Hus«, Fynske Minder 1955. »Svenskerne på Fyn i 1848«, Fynske Minder 1952.

Adresse: Læssøgade 13, 5000 Odense C.

Svend Frederiksen

Fhv. gårdejer, »Hvenekilde«, Hvenekildevej 26, 5240 Odense NØ.
Se Fynske Årbøger 1975, si. 159.

Finn Steenstrup Grove-Stephensen

Født 1918. Student. Cand. jur. Juridiske stillinger: Sønderborg, Åbenrå og Holsted.

Forfattervirksomhed: Artikler om retshistoriske emner og slesvig-holstenske søfartsforhold 1750-1800. Gennemgang af samtlige kaperdomme 1807-14 (utrykt).

Adresse: Sdr. Landevej 62, 6400 Sønderborg.

Hans Henrik Jacobsen

Lektor, Hyrdinden 5, 5270 Odense N.
Se Fynske Årbøger 1975, si. 159 f.

Jens Lampe

Født 1917. Realeksamen, lærereksamen, handelsfaglærereksamen. Lærer i folkeskolen, bl. a. i Odense og Nyborg. Handelsoverlærer i Åbenrå og Sønderborg. Studerer kunsthistorie på Århus Universitet.

Forfattervirksomhed: En lang række lokalhistoriske artikler i »Sønderjysk Månedsskrift«. Urmagerhistoriske artikler i en række amtshistoriske årbøger.

Adresse: Gudrunsvvej 48, 7. t.h., 8220 Brabrand.

Kaj Mehr

Forstander, Teisensvej 42, 5000 Odense C.
Se Fynske Årbøger 1979, si. 126.

Morten Mikkelsen

Født 1956. Cand. mag. i historie og dansk. P.t. lærerkandidat på Haderslev Katedralskole.

Forfattervirksomhed: Nærværende artikel er et revideret uddrag af Universitets-specialeopgave om kriminalitet i Odense i perioden 1850-80 (ikke trykt).

Adresse: Fælledvej 91, 7000 Fredericia.

Ulrik Schrøder

Født 1945. Journalist. Studier ved Odense Universitet. Ansat som redaktør ved Odense Universitet 1972.

Forfattervirksomhed: »Kirken og grisene«, Skalk nr. 4, 1980. Har udarbejdet registre til Fynske Minder 1951-75 (Odense 1976).

Adresse: Jacob Hansensvej 6, I.t.h., 5260 Odense S.

TILBUD

(bestilling sendes til lektor H. H. Jacobsen, Hyrdinden 5, 5270 Odense N.)

<i>Årbog for Odense og Assens amter</i> 1927–34, 1936–38, ialt	20,00
Enkelte hæfter	3,00
Registerhæfte til årbøgerne 1913–25	2,00
<i>Årbog for Historisk Samfund for Svendborg amt</i> 1929–30, ialt	3,00
<i>Fynske Årbøger:</i>	
Årgang 1940, 1941, 1942, 1944, 1946, 1947, 1948, 1949, 1951, 1952, 1953, 1954, pr. stk.	10,00
Årgang 1962, 1963, 1964, 1965, 1966 pr. stk.	20,00
Årgang 1967–74, pr. stk.	25,00
Årgang 1975 ff.	35,00
<i>Øvrige publikationer:</i>	
Jacob Madsens Visitatsbog, 2 hæfter (Sunds, Salling, Baag og Vends herreder)	6,00
Jørgen Hæstrup: Hilsen til Vera (Våbenmodtagelse på Fyn under besættelsen)	10,00
Svend Frederiksen: Aasum – træk af sognets historie, 198 s.	20,00
Svend Frederiksen: Seden – træk af sognets historie	38,50
K. J. Jensen: Nyborg under besættelsen, 180 s.	15,00
H. Kirchhoff: Oprøret i Svendborg, august 1943 (særtryk)	5,00
M. Vesterdal: Giersings Realskole (særtryk)	8,00
Dalum Sogns historie v. Jacob Hansen og Knud Mortensen, 4 bd. ialt	40,00
Danmarks Riges Breve, Fyn og Lolland Falster, II 1–4, ialt	8,00
C. A. Christensen: Historiske Oversigter til Danmarks Riges Breve	1,00

Historiske studier fra Fyn

(bestilling sendes til: Landsarkivet, Jernbanegade 36, 5000 Odense C.)

1: Lotte Jansen: Hoveriet til Egeskov	udsolgt
2: K. Bang Mikkelsen: Degne og skoleholdere samt kateketer, klokkere og orga- nister i Fyns stift indtil 1814	80,00
3: Hans Henrik Jacobsen: Fynske vider og vedtægter	udsolgt
4: Kirsten Helle Pedersen: Kampen om Kerteminde-banen	udsolgt
5: Carsten Egø Nielsen: Kriminalitet og socialforsorg i Odense 1920–39	68,00
6: Lauritz Pedersen Næraa: Noget lidet angaaende Svendborg, samlet 1771, v. Lotte Jansen	61,00
7: Jens Vilhelm Pedersen: En ung Piges Historie og andre fortællinger, v. Vibeke Harsberg	61,00
8: Peter Windfeld Hansen: Befolkningsforhold på Lyø i det 18. og første halvdel af det 19. årh.	85,00

9: Hans Henrik Jacobsen: Tyske beslaglæggelser i Odense og Assens amter 1940-45	70,00
10: L. P. Pedersen: Fynske standure og deres mestre o. 1700-o. 1850. Udgivet af Gerda Rost, 1. hæfte: Assens-Hørne (Illustreret)	85,00

(Priserne er incl. moms og porto).